

ספירת העומר

שכח לספור יום אחד

שכח לספור יום אחד, כתב המחבר שאין יכול לספור בברכה בשאר הימים, והטעם בזה, דנחלקו הראשונים האם ספירת העומר היא מצוה אחת שכוללת ספירה של ארבעים ותשע ימים, ואם חיסר יום אחד לא קיים את המצוה, או דלמא כל יום הוא מצוה בפני עצמה, ואפילו לא ספר יום אחד יכול לספור ולברך בשאר הימים, וספק ברכות להקל, לכן לא יברך בשאר הימים, ומכל מקום צריך להזהר מאוד בשאר הימים לספור, כי רוב הראשונים סוברים שכל יום הוא מצוה בפני עצמה, ולכן יבקש מאחד להוציא או בברכה או מהש"ץ.

שיטת תלמידי הבעש"ט זיע"א

בספר אוצר החיים להרה"ק מקומרנא זי"ע פ' אמור מצוה ש"ז כתב, שהצדיקים תלמידי הבעש"ט זי"ע הנהיגו לספור בברכה אף בדילג יום אחד, כדעת רב האי גאון ור"י והמכריע והרא"ש וס' המנהיג (מובאים בטור וב"ח) ועיי"ש שכן דעת רוב בנין ורוב מנין של הראשונים והפוסקים. (ועיי'נן שערם המצוינים בהלכה סי' ק"כ סק"ז הטעם שהנהיגו צדיקים אלו דלא כשו"ע, משום דלא ימים אחרונים ימים הראשונים. ימים הראשונים שהיו נזהרים בספיה"ע, ואם שכחו לספור פ"א הקפידו לספור הלאה בלא ברכה, אבל בימים האחרונים אם יורו לספור בלי ברכה חושב לעצמו שאינו מקיים המצוה ואינו מדקדק לספור ואפילו בלא ברכה לכן הורו לספור בברכה דבלא"ה רוב ראשונים דעתם כן), ובשו"ת דברי משה שם מביא בשם הגרמ"א פריינד שליט"א שמקובל בידו בשם הרה"ק מצאנו זי"ע שהורה הלכה למעשה שיכול להמשיך ולספור שאר הימים בברכה, ובשו"ת בית שלמה סי' ק"כ ואורחות חיים סק"ד כותבים דאף דעפ"י סברא היה לנו להורות להמשיך לספור בברכה, מ"מ כיון שנתפשט המנהג עפ"י השו"ע לספור בלא ברכה אין לשנות המנהג.

רב או אבל על אביו או אמו ששכח יום אחד לספור

ובשבט הלוי כתב שברב ומו"ץ ששכח באחד מהימים לספור, ורגיל לספור ברבים, ואם יפסיק מלספור יהיה בזה משום בזיון וזלזול בכבוד התורה, יוכל להמשיך ולספור בברכה, ויסמוך על דעת הראשונים שכל יום ויום מצוה בפני עצמה, ובצירוף דעת כמה גאוני עולם שס"ל כן למעשה שאף בדילג יום אחד ממשיך וסופר בברכה.

יש לו יארציט או חיוב להתפלל לפני התיבה ואינו יכול לברך

אם שלחוהו להיות ש"ץ, יש אומרים שיוכל לבקש מאחד מהמתפללים המחוייב בברכה שלא יברך, והש"ץ כשיברך יכוון להוציא את הלה ידי חובתו, ויש אומרים שאין יכול לעשות כן, כי כל שאינו מחוייב בדבר אין מוציא את הרבים ידי חובתו, ובש"ץ קבוע וכן רב ומו"ץ שדרכו תמיד לספור ברבים אפשר לסמוך על המקילים. וטעם המקילים, דנחשב מחוייב בדבר, כיון שאם לא היה שוכח היה חייב בספירה העומר, והרי זה כמו מי שעשה קידוש, שיכול להוציא אחר מטעם ערבות. והמחמירים סוברים שאינו דומה, כיון דבקידוש הוא מחוייב היום לברך, אלא שכבר קידש, אבל מי שלא ספר יום אחד, הוא פטור היום מספירת העומר. והמקילים סוברים, שסוף סוף שנה הבאה יהיה מחוייב בדבר.